

NOTAT

Kartlegging av reiselivsorganiseringen i Norge

MENON-PUBLIKASJON NR. 6/2013
Februar 2013

Av Gunhild Lundblad og Anniken Enger

MENON
Business Economics

1. Innledning

Menon Business Economics har på vegne av Nærings- og Handelsdepartementet utarbeidet en oversikt over reisemålsselskap og turistkontorer i Norge. I tillegg til dette kortfattede notatet med helt overordnede funn, er det utarbeidet lister i excel, der den totale informasjonen finnes.

1.1. Beskrivelse av listene

Menon har utarbeidet fire lister som gir informasjon om reiselivsorganiseringen i Norge per januar 2013.

1. **Liste over antall reisemålsselskap og turistkontorer per kommune** – denne listen viser totalt antall reisemålsselskap og turistkontorer per kommune, i tillegg til å gi en oversikt over kommuner som man ikke har informasjon om.
2. **Liste etter reisemålsselskap** - Denne listen viser totalt antall reisemålsselskap og turistkontorer. I tillegg til destinasjonsselskaper, fylkesselskaper, landsdelselskaper og tematiske organisasjoner, så inkluderer listen turistkontorer som ikke er driftet av et reisemålsselskap.
3. **Liste etter kommuner** – Denne listen viser hvilke reisemålsselskaper og turistkontorer som opererer/finnes i hvilke kommuner og hvilke kommuner som har svart på spørreundersøkelsen
4. **Liste som viser hvor mange personer i kommunen som utfører oppgaver på vegne av reiselivet.**

Annen informasjon som finnes i listene er:

- Fylkesvis fordeling av reisemålsselskapene
- Hvilken type geografisk område reisemålsselskapet dekker (en kommune, flere kommuner (interkommunalt), fylke, landsdel eller tematisk) og hvilken autorisasjon¹ turistkontoret har (grønn, rød eller ikke autorisert).

1.2. Metode for utarbeidelse av listene

Det ble sendt ut et spørreskjema til alle landets 429 kommuner for å innhente informasjon om reisemålsselskap som opererer i kommunen, samt turistkontorer. Vi fikk også tilsendt en liste over alle autoriserte turistkontor fra Innovasjon Norge og har koblet dette opp mot vår egen informasjon.

Vi fikk svar fra 219 kommuner. Ved en gjennomgang av tilbakemeldingene så oppdaget vi at ikke alle kommuner har oversikt over reisemålsselskapene som opererer i sin kommune. I tillegg var det gjentakende at næringselskaper, private næringsaktører, frivillige organisasjoner m.m. ble ramset opp som representanter for reiselivet i kommunen. Vi har gjort en vurdering av de virksomheter og organisasjoner som ble nevnt og har fulgt følgende prinsipper ved utarbeidelse av listen:

Reisemålsselskaper – Destinasjonsselskap, fylkesselskap, landsdelselskap og tematiske organisasjoner har blitt koblet til de fylker og kommuner som de dekker.

Turistkontorer – Listene inkluderer kun turistkontorer som ikke er driftet av et definert reisemålsselskap. Alle autoriserte turistkontor er koblet mot kommune ut fra postadresse. Ikke-autoriserte turistkontor har blitt inkludert der disse er nevnt. Turistkontor som er kategorisert etter geografisk område og ikke autorisering er turistkontor som er vurdert til å gå utover rollen som vertskapsfunksjon og ivareta oppgaver innen

¹ Autoriserte turistkontorer i Norge har grønn eller rød sertifisering ut fra hvilke krav de oppfyller. Grønn autorisering = helårsåpne turistkontor, rød autorisering = sesongåpne turistkontor. Ikke-autoriserte turistkontor er ikke under autorisasjonsordningen.

markedsføring, reisemålsutvikling etc. Vi har utelukket turistkontor som er driftet av servicetorget i kommunen.

Næringselskaper – Disse er kun inkludert i listen dersom det har gått frem av informasjon på nettsider at reiseliv er et spesielt satsningsområde.

Private aktører – De fleste nevnte private aktører er utelukket fra listen. Disse er eventuelt tatt med dersom det går frem fra informasjonen at de tar en fellesskapsrolle for reiselivet i området.

Områdesamarbeid – Det finnes prosjektsamarbeid som jobber for å løfte frem mindre områder og lokale reiselivs- og næringsaktører gjennom tiltak innen markedsføring og produktutvikling (som f.eks. Den Grønne Sløyfa). Disse er i utgangspunktet er prosjektfinansiert, men kan ha medlemmer blant reiselivsaktører og opererer til dels parallelt med eventuelle reisemålsselskap i området.

Annet – NCE Tourism, Arena-prosjekter, Den norske turistforening og selskaper som opererer på nasjonalt nivå, som NCB og Cruise Norway, er ikke inkludert i listen.

Etter å ha identifisert alle reisemålsselskap sjekket vi hvilke kommuner de ulike reisemålsselskapene dekker og registrerte reisemålsselskapet på de ulike kommunene dette gjaldt. Dette resulterte i at totalt 385 kommuner står registrert med et reisemålsselskap i listen. Deretter kunne vi se hvilke kommuner som har kun turistkontorer, som utgjør 13 kommuner. Dette betyr at 31 kommuner verken har reisemålsselskap eller turistkontor.

2. Nøkkeltall

Tallene viser at det finnes 146 reisemålsselskaper i Norge². Fordelt på geografiske områder viser dette at 67 reisemålsselskap dekker kun en kommune, 60 er interkommunale (dekker flere kommuner) og 3 dekker fylker. Videre er det 4 landsdelsselskap og 12 tematiske organisasjoner. I tillegg er det til sammen 160 turistkontorer som ikke er driftet av et reisemålsselskap, hvorav 59 har grønn autorisasjon, 75 har rød autorisasjon og 26 er ikke autorisert.

Ved å se på antall reisemålsselskaper og turistkontorer per kommune, kan man se at av landets 429 kommuner så er det 385 kommuner som er dekket av et reisemålsselskap og 13 kommuner har kun turistkontor. Dette betyr at 31 kommuner verken har reisemålsselskap eller turistkontor.

Hvor mange reisemålsselskap som og turistkontorer som har aktivitet i hver kommune varierer og er oppsummert nedenfor:

Antall kommuner og antall reisemålsselskap

- 158 kommuner har 1 reisemålsselskap
- 172 kommuner har 2 reisemålsselskap
- 44 kommuner har 3 reisemålsselskap
- 10 kommuner har 4 reisemålsselskap
- 1 kommune har 5 reisemålsselskap
- 31 kommuner har ikke reisemålsselskap
- 13 har ikke reisemålsselskap (kun turistkontor)

² Blant de 398 kommunene vi har informasjon om.

Antall kommuner og antall turistkontor (både autoriserte og ikke-autoriserte)

- 187 kommuner har 1 turistkontor
- 27 kommuner har 2 turistkontor
- 9 kommuner har 3 turistkontor
- 3 kommuner har 4 turistkontor
- 203 kommuner har vi ikke informasjon om

Den ene listen gir en oversikt over antall personer i kommunen som utfører oppgaver på vegne av reiselivet. Vi vet ikke hva dette utgjør i tidsbruk. Av de 177 kommuner som har svart, er det i snitt ca. 1,6 personer som utfører oppgaver på vegne av reiselivet. 42 kommuner har ikke ansatte som utfører reiselivsoppgaver. 210 kommuner har vi ikke informasjon om.